

«Από τη Δικτατορία στη Μεταπολίτευση: Κοινωνία, οικονομία, πολιτική»

Η δεύτερη συνάντηση του κύκλου ομιλιών «Το Πανεπιστήμιο στην Κοινωνία» του τρέχοντος ακαδημαϊκού εξαμήνου θα πραγματοποιηθεί τη **Δευτέρα, 2 Δεκεμβρίου 2024, ώρα 19:00**, στο **Σπίτι του Πολιτισμού**, στο Ρέθυμνο, με θέμα **«Από τη Δικτατορία στη Μεταπολίτευση: Κοινωνία, οικονομία, πολιτική»**.

Ομιλητές:

Νίκος Σερντεδάκης, Τμήμα Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

Φραγκίσκος Κουτεντάκης, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Πανεπιστημίου Κρήτης.

Ευθύμης Παπαβλασόπουλος, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης Πανεπιστημίου Κρήτης.

Συντονισμός-Σχολιασμός: Μαρία Λιονή, Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου.

Περίληψη ομιλίας κ. Ν. Σερντεδάκι: Το θέμα της εισήγησης αφορά στις σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στους συγκρουσιακούς και τους εκλογικούς κύκλους, με μια σειρά από πρόσθετες σκέψεις σχετικά με το περιεχόμενο των οικονομικών πολιτικών που αρθρώνονται στην Ελλάδα στο πλαίσιο των εκάστοτε εκλογικών καθεστώτων. Εκκινώντας από τη σκοπιά της κοινωνιολογίας της συλλογικής δράσης θα αρθρωθεί ένα επιχείρημα για τις ευρύτερες «κανονικότητες» που απαντώνται στον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό από το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου μέχρι τις μέρες μας. Θα επιχειρηθεί η ανάδειξη των σχέσεων ανάμεσα στη θεσμική πολιτική συμμετοχή και την κινηματική συλλογική δράση, ειδικότερα τη σχέση ανάμεσα στους συγκρουσιακούς κύκλους και τα εκλογικά καθεστώτα στη διάρκεια των περίπου επτά δεκαετιών. Σε τούτο το χρονικό εύρος, η εισήγηση θα εστιάσει στην ανάλυση της μετάβασης από τη δικτατορία στη «μεταπολίτευση», στον ευρύτερο ορίζοντα των κοινωνικών και πολιτικών δεδομένων, όπως αυτά διαμορφώθηκαν με αφετηρία τη λήξη του Εμφυλίου Πολέμου.

Περίληψη ομιλίας κ. Φ. Κουτεντάκη: Η παρουσίαση θα δείξει την ιστορική εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας στη χρονική περίοδο που αρχίζει πριν από τη δικτατορία και τελειώνει στις πρώτες δεκαετίες της μεταπολίτευσης. Εστιάζοντας τόσο στο μέγεθος όσο και στη διανομή του εθνικού εισοδήματος, θα εντοπίσει συνέχειες και ασυνέχειες στη διαχρονική τους εξέλιξη, τις οποίες θα επιχειρήσει να ερμηνεύσει ως συνέπειες πολιτικών μεταβολών και οικονομικών διαταραχών.

Περίληψη ομιλίας κ. Ε. Παπαβλασόπουλου: *Η μεταπολίτευση διαρκεί πολύ;* Η μεταπολίτευση αποτελεί αναμφίβολα μια πολύσημη τομή στην νεότερη ιστορία μας και συνδηλώνει την πολιτικά φορτισμένη διαδικασία αποκατάστασης των φιλελεύθερων δημοκρατικών θεσμών. Ωστόσο δεν σηματοδοτεί απλά την πτώση του καθεστώτος των συνταγματαρχών αλλά μια βαθύτερη ρήξη με τα αυταρχικά συστήματα διακυβέρνησης που εγκαθιδρύθηκαν από το 1936, εγκαθιστώντας μια μακρά περίοδο αδιατάρακτου πολιτικού βίου. Στη συνάφεια αυτή η εισήγηση θα σχολιάσει ορισμένα κρίσιμα ζητήματα με προφανή επιστημονικό και πολιτικό

ενδιαφέρον όπως: η διαδικασία και οι στρατηγικές μετάβασης στη δημοκρατία, ο χρονικός ορίζοντας των μετασχηματισμών που διασφαλίζουν και ολοκληρώνουν την πολιτική μεταβολή, η σχέση του μεταπολιτευτικού πολιτικού συστήματος με το προδικτατορικό και δικτατορικό καθεστώς αλλά και το μεταπολεμικό ευρωπαϊκό πρότυπο διακυβέρνησης και τέλος τα κρίσιμα φορτία (εκδημοκρατισμός, εκσυγχρονισμός) που καθόρισαν τις μείζονες θεσμικές και πολιτικές επιλογές της περιόδου. Επιλογικά διατυπώνονται κάποιες σκέψεις αναφορικά με τη σημασία της μεταπολιτευτικής τομής αλλά και για τη σκοπιμότητα της όψιμης ισοπεδωτικής κριτικής στο λεγόμενο μεταπολιτευτικό κεκτημένο.

Βιογραφικά ομιλητών:

Ο Νίκος Σερντεδάκης είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στη μελέτη της συλλογικής δράσης, της κοινωνικο-πολιτικής διαμαρτυρίας και των κοινωνικών κινημάτων. Η έρευνά του τα τελευταία χρόνια επικεντρώθηκε στην αντιμνημονιακή διαμαρτυρία κατά την περίοδο της κρίσης (2009-2015) στον ορίζονται του κινήματος ενάντια στην νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση. Η πρωτογενής του έρευνα για τα γεγονότα διαμαρτυρίας αποτυπώνεται στον συλλογικό τόμο που επιμελήθηκε με τον Σταύρο Τομπάζο, με τίτλο *Όψεις της ελληνικής κρίσης. Συγκρουσιακός κύκλος διαμαρτυρίας και θεσμικές εκβάσεις* (εκδόσεις Gutenberg, 2018). Πρόσφατα εξέδωσε το βιβλίο *Κοινωνιολογία της Συλλογικής Δράσης και των Κοινωνικών Κινήματων* (εκδόσεις Gutenberg, 2023).

Ο Φραγκίσκος Κουτεντάκης είναι Επίκουρος Καθηγητής Δημόσιας Οικονομικής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης και έχει διατελέσει Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (2015-18) και Συντονιστής του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή (2018-23). Σπούδασε στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Warwick, Sciences-Po και Πάντειο.

Ο Ευθύμης Παπαβλασόπουλος σπούδασε Νομικά και Πολιτική Επιστήμη στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Έχει διδάξει σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη θεωρία των πολιτικών κομμάτων και στους θεσμούς του ελληνικού πολιτικού συστήματος. Στις δημοσιεύσεις του περιλαμβάνονται: *Πολιτικοί μετασχηματισμοί και πολιτική θεωρία στις αρχές του 20ου αιώνα. Ένα επεισόδιο από την αρχαιολογία του εκσυγχρονισμού*, Αθήνα, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2016, «Οι μεταμορφώσεις της ελληνικής (Κεντρο)δεξιάς στην “εποχή των ραγδαίων αλλαγών”», «Μετατοπίσεις στο ελληνικό κομματικό σύστημα: από το ενιαίο μαζικό κόμμα του κράτους στο κόμμα “εκτάκτου εθνικής ανάγκης”», «Κρίσεις και μετασχηματισμοί στο ελληνικό πολιτικό σύστημα: διεθνείς και εσωτερικές διαστάσεις»

Ο Κύκλος Ομιλιών για το ευρύ κοινό «Το Πανεπιστήμιο στην Κοινωνία» συνδιοργανώνεται από τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, τα ενταγμένα στο Κ.Ε.ΜΕ. (Κέντρο Ερευνών & Μελετών) εργαστήρια της σχολής, την Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου και τον Δήμο Ρεθύμνης.